

Nová pravidla pro zemědělce od 2015: jednodušejí a spravedlivější, ale při nižších dotacích

19. února 2014, Praha: Na konci minulého roku byla po tříletém vyjednávání mezi Evropským parlamentem a členskými státy schválena reforma společné zemědělské politiky. Vzhledem ke skutečnosti, že implementace nové právní úpravy do vnitrostátních norem členských států potrvá nejméně půl roku, nová pravidla zemědělské politiky vstoupí v platnost až od roku 2015. Společná zemědělská politika (SZP) v roce 2014 bude sice součástí finančního rámce 2014-2020, ovšem budou pro ni platit přechodná pravidla. Jako v předchozích letech je na SZP vyhrazena největší část unijního rozpočtu (39 %). Podle nové reformy by měly dočasně přetrvat i některé kvótové systémy, jmenovitě u mléka do roku 2015, u cukru do roku 2017 a u vína do roku 2030. Českého zemědělství se modernizovaná směrnice dotkne především ve změně přímých plateb, kde by se měly dotace velkým zemědělským podnikům krátit. Jaké další dopady bude mít zmiňovaná reforma na českého zemědělce a co dalšího přinese pro zemědělství obecně, bylo předmětem debaty organizované 19. února 2014 v Evropském domě v Praze.

Jak připomněl **Jiří Kubíček**, vedoucí Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR, společná zemědělská politika je čím dál více diskutovaným tématem, a to zejména z toho důvodu, že se jedná o jednu z politik EU, která má bezprostřední dopad na všechny občany EU. Dle **Tassose Haniotise**, ředitele z Ředitelství ekonomických analýz, který je zároveň dočasně pověřen řízením Ředitelství pro přímou podporu na Generálním ředitelství Evropské komise pro zemědělství a rozvoj venkova, se nová pravidla SZP budou zaměřovat více na podporu zemědělců spíše než na podporu jednotlivých produktů. „SZP již nebude zemědělcům říkat, jaké produkty mají pěstovat a jaké ne, ale spíše jak pěstovat udržitelně,“ uvedl Haniotis s tím, že mnohem větší důraz bude kladen na kvalitu a udržitelnost, což jsou společně se zvýšením konkurenceschopnosti evropského zemědělství hlavní cíle reformy SZP. Změny nastanou také v podílu přímých plateb, kde si ČR oproti předchozímu období trochu pohorší. Nicméně podle Haniotise budou přímé platby spravedlivější a celkový systém podpory bude efektivnější a transparentnější. Díky tomu bude nejen české zemědělství lépe čelit současným výzvám v oblasti změny klimatu, hospodářského růstu a zaměstnanosti ve venkovských oblastech. V souvislosti s krácením přímých plateb uvedl, že částky, o které budou platby sníženy, zůstanou ve stejném členském státě a budou použity na financování rozvoje venkova. „Nové „zelené“ přímé platby jasně ukazují na snahu zapojit zemědělce do environmentálně udržitelných aktivit a reagovat na výzvy v oblasti životního prostředí,“ dodal. Zemědělci, kteří již uplatňují postupy šetrné k životnímu prostředí ve svých zemědělských činnostech tak budou čelit jen velmi malým dodatečným požadavkům na ekologizaci. „Zkrátka a jednoduše – nová pravidla by měla být spravedlivější, zelenější a jednodušší,“ shrnul reformu Haniotis.

Jaroslava Beneš Špalková, náměstkyně ministra Úseku pro společnou zemědělskou a rybářskou politiku EU z Ministerstva zemědělství ČR nejprve připomněla dlouhá a náročná vyjednávání reformy SZP, což bylo zapříčiněno změnou schvalovacího procesu, do kterého byl poprvé zapojen i Evropský parlament. Nový systém zemědělských dotací vnímá jako spravedlivější především z toho hlediska, že odstraňuje do značné míry znevýhodnění zemědělců z nových členských států, což byla jedna z hlavních priorit ČR při vyjednávání v Radě. Mezi další priority ČR patřilo snížení administrativní zátěže, zamezení přijmutí opatření rozlišujících úrovně podpory podle uměle zvolených kritérií, zajištění flexibility v rámci „greeningu“ nebo lepší podpora malých a mladých zemědělců. Co se týče krácení přímých plateb pro velké farmy, zdůraznila Špalková, že se ČR při vyjednávání s ostatními členskými státy podařilo krácení přímých plateb minimalizovat a snížit dopad opatření, která by zvyšovala administrativní zátěž a znevýhodňovala české zemědělské podniky. Návrh Komise počítal se zavedením stropů pro velké farmy pobírající částky 150 000 EUR ročně degresivně snižované až k maximální možné platbě 300 000 EUR, proti čemuž ČR v Bruselu vytrvale bojovala. „Výsledkem je, že zastropování přímých plateb je pro členské státy dobrovolné,“ dodala Špalková. Upozornila, že nově je z důvodu zajištění prostředků pro krizovou rezervu aplikována tzv. franšíza v rámci finanční disciplíny. U tohoto opatření se podařilo dosáhnout kompromisu, kdy platby

příjemců nad 2 000 EUR ročně budou sníženy o určitou sazbu, která je na rok 2014 stanovena na 2,45%. „Původní návrh přitom počítal s krácením plateb přesahujících 5 000 EUR o 4,98%, s čímž ČR důrazně nesouhlasila z důvodu nerovnoměrného dopadu na členské státy,“ upřesnila Špalková. Reforma SZP dále přinesla zavedení nových ekologických opatření, jako jsou diverzifikace plodin nebo zachování trvalých travních porostů, která ČR podporuje, nicméně zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí by měly být primárně záležitostí 2. pilíře a neměly by výrazně narušovat produkční schopnosti a konkurenceschopnost českých podniků. Cílem ČR bylo v rámci vyjednávání o reformě prosadit spíše dobrovolný charakter těchto opatření, který by zemědělce více motivoval. Jak ale Špalková na závěr upozornila, všechna opatření nové reformy začnou platit až od roku 2015, kdy bude možné také podávat první žádosti.

Fotografie z akce

Další informace o akci

Debatu pořádaly dne 19. února 2014 Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kancelář Evropského parlamentu v ČR s Hospodářskou komorou ČR a CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací naleznete [zde](#).

Kontakt pro novináře

Alena Mastantuono

Ředitelka CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU v Bruselu

Tel: +32 2/502 07 66 / Tel: +420 246 031 707 (pouze pro volání z ČR) / www.cebrecz

O CEBRE

CEBRE - Česká podnikatelská reprezentace při EU byla vytvořena Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, aby prezentovala a obhajovala české podnikatelské zájmy před evropskými institucemi a u evropských podnikatelských federací přímo v Bruselu.

Partneři debaty:

Mediální partneři debaty:

Tato debata je organizována jako součást projektu Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Hospodářskou komorou ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací na prague@cebrecz.

